

Obitelj Medić u dizalu

Ljerka Jukić Matić,* Ivan Matić†

*Pozivamo vas da svoja rješenja pošaljete do 15. rujna
2019. godine na adresu*

*Odjel za matematiku
Trg Ljudevita Gaja 6, HR-31 000 Osijek
Tel: 031-224-888; Fax: 031-224-801*

ili elektronički na adresu

oml@mathos.hr

Najuspješniji rješavatelji bit će nagrađeni.

Sjeverni dio grada, 9 sati i 15 minuta. Tata Medić se u novom rabljevnom coupe karavanu velikom brzinom približavao parkiralištu smještenom između golemog zdanja od betona i stakla energetskog razreda J i starih trošnih kućeraka koje tvrdoglavi vlasnici, sve redom stogodišnji veterani rata za linearnu nezavisnost, nisu pristali prodati športskom građevinskom konglomeratu. Nakon što je oštro presjekao zavoj i provezao se trotračnom cestom pored nečije dnevne sobe i ničijeg kupatila, zadriftao je udesno te stao tražiti slobodno parkirališno mjesto. Dugački stražnji kraj vozila s pogonom na jedan prednji i jedan stražnji točak mu je pri izlasku

*Odjel za matematiku, Osijek, ljukic@mathos.hr

†Odjel za matematiku, Osijek, imatic@mathos.hr

iz zavoja zadao dosta problema, zakačivši pritom kuhinjski bojler u kućici dijelom presječenom cestom. Odmah se zapitao posjeduju li tamošnji stanovnici perilicu posuđa, jer im tada taj boilerić ionako ne bi bio potreban. Svejedno, nije se osjećao sretno vozeći se kvartom s toliko različitosti pa je jednim potezom strgnuo maskirnu kravatu na čičak kako bi si barem olakšao disanje. Sada se morao dobro koncentrirati na vožnju uz parkirne površine, što je kraj takvih poslovnih zgrada uvijek bio pravi izazov. Najprije je eliminirao parkiralište za samce i karijeriste, koje je bilo sasvim popunjeno terencima i sportskim limuzinama njemačke proizvodnje. Najbolja su parkirna mjesta, ona najbliže ulazu u zgradu, zjapila sasvim prazna, ali su bila i poimence rezervirana za direktore, ravnatelje, pomoćnike bivših ministara i dostavljače cateringa. Svakom se od tih mjesta moglo prići jedino skeniranjem otiska prsta i debitne revolving kartice. Možda je mogao naći neko slobodno mjesto blizu parkirališta rezerviranog za potplaćene strane stručnjake iz zemalja trećeg svijeta, no to mu se činilo predaleko i preopasno. Naime, ta su mjesta bila u dometu hrđavih sačmarica veterana iz susjedstva, koji su se uvijek željeli održati u streljačkoj formi. Zato se odlučio poslužiti lukavstvom. Zaustavio se pored sasvim praznog parkirališta za ljude s malom djecom te s vozačkog sjedala skočio u natrpami prtljažnik kopati po stvarima. Mama Medić ga je baš nedavno natjerala da pospremi garažu, neumoljivo prijeteći posjetom prijateljica iz kluba ljubitelja indijskih sapunica. Naravno, odlučio se to učiniti na najefikasniji način pa je stvari s poda garaže na brzinu pobacao u prtljažnik, a zatim je nekoliko sati sjedio u starom naslonjaču u kutu garaže, čitao prastare stripove o prvom superjunaku čovjeku-medvjedu manikiranih kandži te povremeno bacao alat uokolo kako bi zbog buke svi pomislili da se muči spremajući. Sada se sjetio da je među vrijednim otpadom i groznom kramarijom u prtljažnik ubacio i dječju autosjedalicu koju je već godinama zaboravljao prodati. Našao je sjedalicu ispod kutije s Vinkovim čistim rubljem te ju jednim vještim potezom naopako smjestio na sjedalo suvozača i zatim hladno parkirao preko četiri slobodna mjesta. Udaljavajući se od automobila, primijetio je kako ga, puni sažaljenja, promatraju zaposlenici koji su iz zgrade izašli zapaliti cigaretu na dopuštenu udaljenost od 340 metara od ulaza. „S djecom valjda dolazi i takav auto. Sirotan, koliko se je samo postarao zbog djeteta. Ne može ni nositi modernije odijelo kao roditelj.“, glasili su neki od njihovih komentara. Poravnao je košulju, zakopčao sako, zalijepio kravatu, proklinjao što se mora tako oblačiti za razgovor za posao, uzeo iz automobila djedovu aktovku te stao provjeravati ima li u njoj sve potrebno. Bio je zadovoljan životopisom europskog formata koji je nažvrljao jutros na papiru s tek nekoliko mrlja od kave, a još zadovoljniji podebljim sendvičem od pilećih jetrica i čokoladnim sokom koje si je pripremio prije

polaska. Brižno je sve još jednom složio u aktovku te zatim snažno njome tresnuo o pod parkirališta kako bi se dobro zatvorila. Odlučno je krenuo prema ulazu u zgradu, odgurnuvši pritom nekoliko mladića koji su raspravljali čije cigarete imaju tanji i bjelji filter. Prošao je kroz ulazna vrata, mahnuo portirima koji ga nisu niti pogledali, te prišao dizalu. Čekajući je shvatio kako da zapamti na kojem se mjestu parkirao. Od zgradi najbližeg mjesta na kojem je pušenje dozvoljeno je udaljeno točno onoliko koraka koliko iznosi zbroj polumjera dviju kružnica koje u pravokutnom koordinatnom sustavu prolaze točkom $(3, 2)$ i diraju obje koordinatne osi. Kada je dizalo stiglo, duboko je udahnuo te zakoračio unutra, zajedno s još trojicom muškaraca nagelirane kose u modernim uskim odijelima šireg kroja bez kopčanja, koji su svi netremice gledali u mobitele te širili mirise poput manje tvornice parfema.

Zadatak 1

Sjeveroistočni dio grada, 9 sati i 15 minuta. Mama Medić je izašla iz taksija stežući pod rukom tupperware kovčežić s logom pilane na kojem se ponosno kočoperio dabar s laserskim mačem. Taksist je brzo krenuo dalje s preostalih 9 putnika, ostavivši ju u zaključku kako će se na posao morati vratiti pješice jer su cijene prijevoza urnebesno narasle zbog velikog povećanja izdataka taksista za osmi mirovinski stup i šahovski sindikat. Svejedno, bila je previše uzbuđena da bi ju unaprijed zabrinjavala šetnja od 27 kilometara. Otkad je prošli tjedan izabrana da upravo ona članovima upravnog odbora predstavi reprezentativne uzorke najnovije piljevine, od uzbuđenja nije mogla niti jesti niti spavati. „Uvažena velepoštovana gospodo, veličanstva drvne gradnje, uskoro beatificirani dobrotvori i proroci tržišta...“, vježbala je pozdravni govor već satima. Tijekom probdjevenih je noći u nedogled prala i glačala radnu odjeću, sve dok nije pomislila kako bi u čistoj odjeći mogla izgledati neradnički pa je svu odjeću opet prikladno prljala. „Odgovorani je to zadatak i nema tu ništa jednostavno. Svaki detalj mora biti pomno isplaniran, a svaka gesta savršeno tempirana. Detaljne upute koje sadrže i kompletan protokolarni postupak ćete na vrijeme dobiti brzojavom te ih se obavezno pridržavajte. Budućnost mnogih zaposlenika ove tvornice se sada nalazi u vašim rukama.“, prenio joj je voditelj smjene kada je odabrana, dok su ju istovremeno prožimali strah, napetost i oduševljenje. Zaista, u zgradu uprave je do danas stupilo tek nekoliko djelatnika pilane, obično u pratnji odvjetnika ne bi li pokušali iskamčiti masne naknade za ozljede na radu. Ipak mnogo znači biti odabran za ovakav zadatak. Predat će na uvid upravi piljevinu napravljenu po posebnoj novoj recepturi, poznatu malom broju ljudi koji odgovara broju prirodnih brojeva oblika $1287ab6$, a koji su višekratnici broja 72. Njihova će reakcija uvelike usmjeriti budućnost proizvodnje u pilani, odrediti broj neradnih dana, radnih smjena, mogućnost nabavki novih radnih odijela i podjelu šećerlema na

Zadatak 2

božićno jutro u tvorničkom pogonu kako bi se proslavila izgradnja jaslica u natprirodnoj veličini. Neki su od članova upravnog odbora upravo pristizali u zgradu sastavljenu od golemih trupaca dostavljenih iz sibirskih šuma južne Mađarske. Čak ni običnom laiku nisu mogli promaknuti brojni drveni dijelovi u njihovim skupocjenim limuzinama i službeni vozači u kari-ranim košuljama i kapama od rakunova krzna. Prijavila se na recepciji kod ulaza, ostavila sjekiru u predviđenom ormariću te sjela na drvenu klupu čekati vrijeme sastanka. Ubrzo su ju obavijestili kako može krenuti na treći kat i upozorili ju neka radije ide dizalom jer nova piljevina ne podnosi dobro truckanje po stepenicama. Dvojica su radnika upravo detaljno izbrusili vrata dizala pa je mogla krenuti na sastanak. Kratko se osvrnula oko sebe, duboko udahnula i stupila na drveni pod dizala. Upravo je krenula stisnuti tipku od mahagonija s brojkom 3 od ebanovine, kada je u vidnoj žurbi u dizalo ujurilo dvoje ljudi, muškarac i žena, oboje srednjih godina i svježe uređenih frizura. „Ziher novi članovi uprave“, pomislila je te joj je postalo malo nelagodno voziti se s njima, donekle i zbog snažnih nota mirisa borovine koji se od njih širio. Na trenutak joj se činilo da bi trebala izaći i poći drugim dizalom, kako ih ne bi ometala. Svejedno, dobro je znala da zadatak mora biti ispunjen pa se stala držati nezainteresirano i ponavljati u sebi pozdravni govor. Muškarac je tada iz kožne torbice koju je držao preko ramena izvadio vlažne maramice za njegu drvenih površina te njima temeljito prebrisao ploču s brojevima i pritisnuo tipku s brojkom 3 te je dizalo lagano krenulo.

Sjeverozapadni dio grada, 9 sati i 15 minuta. Kćerka obitelji Medić je zajedno s prijateljicama izašla iz tramvaja i sve su zajedno krenule prema novoj urbanoj vili s tri stana i šest predavaonica, na čijem se pročelju isticao jumbo plakat s natpisom „Nepogrešive pripreme za maturu“, vidljivim još otprije četiri tramvajske stanice. Ispod natpisa se na plakatu nalazio i portret koji je iz poluprofila prikazivao široki osmijeh Zlatne Krede, nadaleko poznatog poduzetnika i vlasnika obrta za instrukcije iz svih školskih predmeta i izvannastavnih aktivnosti. Postojala su različita tumačenja njegova nadimka, tako su neki tvrdili da mu je pravo ime Zlatko, drugi pak da sve što dotakne pretvara u srebro, no najizglednijim se činilo da nadimak du-guje astronomskim cijenama usluga njegova tima, zabilježenog u poreznoj upravi pod nazivom Zlatna Kreda i Instruktori. Svu nastavu su održavali upravo instruktori, jer se sam Zlatna Kreda, kao vječiti student prve godine privatnog sveučilišta i ponosni vlasnik svjedodžbe dvogodišnje srednje škole, nije imao vremena upuštati u predavačke aktivnosti, posvećujući se u potpunosti propagandi putem isječaka na društvenim mrežama, znans-tvenim časopisima citiranim u nepoznatim bazama te državnoj televiziji. Osim frontalne nastave u manjim skupinama od po 40 učenika, korište-

njem bijele ploče i flomastera boje ciklame, velikih staklenih stijena u učionicama i iskusnih predavača koji nisu u nastavničkom poslu proveli niti jednog radnog dana, polaznicima Akademije Zlatne Krede i njegovih Instruktor je najviše pogodovalo što su mogli izostajati s nastave i radije pohoditi instrukcije, jer je svaki takav izostanak Zlatna Kreda lako opravdavao potežući svoja poznanstva sa svim ravnateljima u široj regiji. U nekim se krugovima čak i šušalo kako on ima svoje prste i ulaganja u odabirima svih ravnatelja, spremačica, domara i podvornika. Horda srednjoškolaca gladnih znanja je svakog jutra, poslijepodneva i večeri napuštala tramvaj na stanici postavljenoj kada je izgrađena ranije spomenuta urbana vila te prelazila u predavaonice glasovite Akademije. Kćerka obitelji Medić je toga jutra bila prilično umorna, jer je zajedno s nekoliko prijateljica prethodnu noć provela u večernjem izlasku na dodatnim instrukcijama pa su odlučile prije ulaska u Akademiju strusiti po nekoliko energetske napitaka i propustiti ostale učenike da prvi uđu i uhvate mjesta bliže pametnoj ploči koja sama nudi odgovore na postavljena pitanja. Usput su snažnom šminkom prikriale podočnjake, do tada zakrabuljene ispod sunčanih naočala i kirurških maski. Jedan od instruktora, golobradi mladić i potencijalna legenda svog fakulteta koji je napustio i zamijenio blistavu akademsku karijeru beskrupuloznom zaradom u privatnom sektoru, je upravo prošao pored njih i ušao u zgradu, noseći sa sobom laptop, tablet, lcd projektor, dlanovnik i tri pametna mobilna telefona. Papiri ionako tu nisu bili u modi. Naravno, morale su mu se prikladno duboko nakloniti, a zatim su dobile priliku kratko prokomentirati jučerašnju zadaću. Jedna je od njih ipak uspjela jučer stići i na instrukcije iz zadatke kod konkurentne udruge pa je imala riješenu većinu zadataka. Ostalo je riješiti još jedan zadatak, izazovan dokaz za one koji ne žele znati više, ali ih nastavnici i revolucionarno obnovljeni obrazovni sustav na to tjeraju. Iako se nadala kako će kod kuće dobiti svu potrebnu pomoć, zbog velike užurbanosti i napete atmosfere koja je tamo vladala zadnjih dana niti kćerka obitelji Medić nije uspjela doći do rješenja. To je djevojke sada dovelo u izuzetno neugodnu i tjeskobnu situaciju. Naime, prema novom pravilniku Ministarstva obrazovanja i pomodnog ludovanja se nepisanje zadatke kažnjavalo oduzimanjem mobitela na čak četiri školska sata, što je praćenje nastave dovodilo do krajnje nepodnošljivosti. Pogotovo u ove dane kada je napokon u sve privatne i državne obrazovne institucije uveden besplatni WiFi za društvene mreže. Djevojke su počele paničariti te u silnom očaju iznositi besmislene prijedloge, poput skrivanja, bježanja ili podmetanja pogrešnih dokaza. Ubrzo je razum prevladao te su pokunjeno ušle u zgradu, potajno se nadajući kako će nekoj od njih do početka nastave uspjati riješiti nesretni zadatak. Kao i svi mladi, nisu željele ići stepenicama na prvi kat, nego su stale u poduži red za dizalo. Srećom, a i zbog većeg

broja dizala, ubrzo su krenule prema prvom katu zajedno s instruktorom kojeg su ranije srele i svim pripadnim gadgetima.

Sjeverojužni dio grada, 9 sati i 15 minuta. S kapom na glavi, šalom oko vrata i rukama u džepovima, mali Medić se približavao zgradi u kojoj mu je živio prijatelj. Radilo se o starijoj gradnji, jednoj od onih zgrada od žute cigle s hrđavim rinama i stubištima koja se vječno osjete na variva niske kvalitete. Tek se na pojedinim stanovima moglo vidjeti novije ulaganje u obliku masivnog klima uređaja iz kojeg bi ljeti kapalo po glavama prolaznika ili pak bijele pvc stolarije u boji. Ostavši tog jutra sam u kući (ne računajući sveprisutnog strica Vinka), mali je Medić odlučio kod prijatelja provesti vrijeme do poslijepodnevnog odlaska u školu. Prijatelj je živio u stanu koji se protezao preko čitavog kata zgrade i imao je na raspolaganju nekoliko soba, seriju igraćih konzola i daleko bolju internetsku vezu od one u kući obitelji Medić. Kako je mali Medić zadaće već napisao, a lektiru prekopirao sa službenog portala Ministarstva, mogao je ugodno provesti prijedodne umreženo igrajući tetris pucačine. Za taj dan nisu bili najavljeni ispiti, diktati niti prijevizi pa nije bilo niti potrebe za učenjem, jer je nedavno svaki nenajavljeni oblik ispitivanja proglašen neustavnim i ilegalnim. Tog su jutra svi u kući bili nekako posebno užurbani i napeti, tjerajući jedni druge van iz kupatila i predsoblja, pa nije niti imao priliku spomenuti kako planira ići kod prijatelja. Na kraju krajeva, zbog iščekivanja dogovorenog igranja je i njemu vidno skočio adrenalin te se uopće nije mogao primiriti niti artikulirano govoriti. Čak mu je sestra gurala neke papire i pokušavala ga opet zainteresirati za neke zadatke, no nije bilo šanse da se on tog jutra koncentrira i primiri. Nakon što je probrljavio doručak i prljavo suđe pobacao u smeće, na brzinu je potrpio stvari u ruksak i spremio se za igranje. Odlučio je uzeti najbolje rukavice bez prstiju, dodatne 3D naočale, sretnu majicu i prsluk s ambblemom svoje tetris momčadi. Bilo je dogovoreno da se u igranje istovremeno uključi većina učenika njegove škole i smatrao je kako je došlo vrijeme da svima pokaže kako je najbolji igrač svoje generacije. Pošao je najkraćim putem, preko susjedova dvorišta, pothodnika i pruge. Tamo je morao neko vrijeme čekati da prođe teretni vlak s putnicima štrajkašima koji su išli na loše plaćene poslove u tvornicama u stečajnom postupku te zatim putnički vlak natovaren sirovinama koje su odvozili iz tih tvornica. Zatim je prešao preko malog parka u kojem su, unatoč jutarnjoj hladnoći, starci šetali malu djecu koja su odlučila ranije ustati, dok su nezaposleni mlađi ljudi šetali pse i kornjače. Tada se sjetio kako tog jutra nije nahranio Slađanog, no dobro je znao da oposumi mogu duže izdržati bez jela, a Slađanom bi i dijeta svakako dobro došlo nakon što se prilično udebljao tamaneći masne božićne kolače. Nakon što je prošao pored nekoliko kladionica koje su u isto vrijeme bile i frizerski

saloni, napokon je došao do zgrade u kojoj mu živi prijatelj. Pozvonio je na tipku kraj jedinog prezimena koje se još moglo razaznati te nakon spuštanja mosta prešao zaštitni jarak i ušao u zgradu. Njegov osjetljiv njuh mu nije dopuštao da se posluži stepenicama pa je sačekao dizalo, zajedno s jednim dostavljačem paketa iz čijeg se izraza lica moglo jasno vidjeti koliko mrzi svoj posao. Neko vrijeme su se šutke promatrali i čekali koji će od njih prvi stisnuti tipku s brojem kata, da bi naposljetku najprije zajedno stisnuli tipku kojom se pali ventilator, a zatim je dostavljač prvi odabrao kat na koji treba stići.

Strogi centar predgrada industrijske zone, 9 sati i 18 minuta. „Što to teško, leđa mi otpadoše...“, gundao je Gnjidaršić istežući se i pritom pritišćući donji dio leđa objema rukama. „Daj da to ubacimo pa idemo, prihvati s te strane i diži.“, odvratio mu je stric Vinko. Znao je da Gnjidaršić nije najbolji izbor, ali taj tren nije bilo druge. Baš je jučer uspio iskopati u Velikom crnom oglasniku (lokalnom glasilu u kojem su oglasi bez slike i šifre slučajnim poretком tiskani na arcima crnog papira veličine A2) kako se skoro pa džabe prodaje kvalitetan rabljeni futon, koji bi mu bio idealan za izležavanje u bratovoj dnevnoj sobi kada dođe u posjet. Naravno, kvaka je bila u tome što je futon već danas trebalo odvesti što dalje pa je zamolio Gnjidaršića (kvartovskog ugostitelja koji se pojavio unazad nekoliko izdanja, op.a.) da mu prije posla uskoči i pomogne u prijevozu svojim Tamićem. Stric Vinko je znao da mu tu uslugu poznanik neće odbiti, ali je isto tako znao i da će konstantno suptilno prigovarati. Morali su se i požuriti, jer se prije podnevne smjene još trebalo izvikati na konobara, mijenjati etikete na bocama te razvodniti vino. Uz neviđeno puhtanje, hroptanje i pokoju psovku, teret je napokon bio utovaren i mogli su krenuti. Udubljen u razmišljanje da li je bolje da futon samo ostavi ispred bratove kući ili da Gnjidaršića nagovori da ga zajedno još i unesu u dnevnu sobu (ključeve je, naravno, uvijek imao kod sebe), stric Vinko nije niti primijetio da Gnjidaršić u žurbi nije teret ničim zavezao. Poduzetan kao i svaki pravi obrtnik, Gnjidaršić je to jutro dogovorio da će usput još i prevesti nekoliko kutija knjiga za studentskog kapelana. Tog prijaznog mladića je i stric Vinko više puta sreo i dobro poznao, no unatoč tome mu je uvijek izbjegavao odgovoriti na pitanje što studira. Pretpostavljao je da je to neki oblik crkvene tajne, ali je bio siguran da se radi o nečem vrlo složenom kad dečko ima toliko knjiga bez slika. Gnjidaršić ubaci u prvu i naglo krene te uleti u obližnju petlju. Najprije je projurio kroz tri trake sve do sredine, a nakon što je prošao polovicu kruga bez signalizacije (ako ne računamo suludo mahanje rukama), presjekao je put ostalim vozilima i napustio kružni tok. Taj je manevar stric Vinko nekako još i izdržao, ali neprivezani teret se nije mogao zadržati u vozilu. Sve je redom poispadalo i poletjelo nekoliko metara

Zadatak 3

od nepropisno izgrađene ceste, pri tom lomeći slabašnu trafo-stanicu i trgajući dotrajale obližnje strujne vodove. U tom je trenutku nestalo struje u većem dijelu grada, a sputnici iz Tamića su pohitali što je brže moguće kupiti ispalni teret i krenuti dalje. Stric Vinko je bio fasciniran prekrasnom paraboličkom putanjom koju ju futon opisao u letu, što ga je odmah asociiralo na sve cjelobrojne vrijednosti parametra a za koje je vrijednost funkcije $f(x) = x^2 + 2ax + a^2 + 4a$ negativna na intervalu $\langle 1, 3 \rangle$.

Sjeverni dio grada, 9 sati i 20 minuta. Dizalo se najednom zaustavilo i trojica nageliranih muškaraca su istovremeno podigli poglede sa svojih mobitela. Najprije su se međusobno pogledali, a zatim su najednom svi pogledali u tatu Medića. „Što vam ja ličim na servisera dizala da me sad tako gledate?!“, pomislio je. Pretpostavio je da se radi samo o kratkom zastoju, no svedjedno se počeo napeto znojiti iz straha da ne zakasni na dogovoreni razgovor. Ona su trojica pokušavala nazivati s mobitela ne bi li dobili neke informacije zašto je i kako dizalo stalo, no uzaludno jer nisu imali signala. Zatim su počeli pokazivati jedan drugom slike s mobitela, hvastajući se izgledom svojih automobila, dionica i bankovnih računa. Držeći se po strani, tata Medić je najednom osjetio priličnu glad, kao što mu se obično i događalo kada bi se našao u napetoj situaciji. Nije mogao znati koliko će vremena morati provesti u dizalu pa je odlučio kako nema što čekati, sjeo na pod i ispred sebe raširio veliku kariranu maramicu koju je nosio u džepu sakoa, jer je takav detalj njegova supruga smatrala svezvremenski elegantnim i posebno probitačnim. „Da mi i ta maramica jednom dobro posluži.“, pomislio je otvarajući aktovku i vadeći sendvič. Snažni miris njegova sendviča je nadjačao čak i oblak parfema koji je okruživao trojicu muškaraca, neprimjereno udarivši na njihova olfaktivna osjetila. Svoj su trojici usta najednom poprimila oblik vodoravno položene munje te su tati Mediću uputili zburnjene poglede. Zamijetivši njihove poglede, tata Medić je brzo obrisao rukavom mrvicu s usta i odmaknuo sendvič malo dalje od sebe. „Ispričavam se, baš sam nepristojan. Želi li netko od vas momaka žvaknuti?“, upitao je cimere iz dizala usmjeravajući sendvič prema njima. „Malo ćemo se potruditi oko podjele pa će biti dosta za sve. Vidite, to vam je kao da imate pravokutnik: Uzmimo papir pravokutnog oblika $24 \text{ cm} \times 10 \text{ cm}$. Zamislimo da su njegovi vrhovi označeni s A, B, C i D . Presavijmo papir duž dijagonale \overline{BD} , a zatim još jednom tako da se suprotni vrhovi papira podudaraju tj. A s C , te B s D . Kada papir razmotamo, osim dijagonale vidimo još jedan pregib. Kolika je duljina tog pregiba?“, nastavio je. „Vi se gospodine dobro razumijete u matematiku?“, upita ga jedan od muškaraca, izmijenivši pri tom značajan pogled s ostalom dvojicom. „Možda nam možete pomoći.“, prihvati drugi. „Uopće mi nije jasno kako koristiti kalkulator na mom novom mobitelu, a kolega nije siguran da li su mu do-

Zadatak 4

bro izračunali porez na novu nekretninu. Osim toga, bilo bi sjajno ako bi nam mogli nekako predvidjeti koji će brojevi biti izvučeni na ugandskom Lottu 4 od 281 ovaj tjedan. Glavni dobitak se već popeo na 400 krvavih dijaminata, što bi nam svima jako dobro došlo zbog najavljenog povećanja poreza na nekretnine i vozila nakon četvrtog...”, nastavljali su s besmislicama dok je tata Medić postajao sve sigurniji kako s ovim ljudima uopće ne želi podijeliti sendvič koji je jutros toliko brižno pripremao.

Sjeveroistočni dio grada, 9 sati i 20 minuta. Dum! Tres!! Odjednom je drveno dizalo naglo poskočilo, kožna torbica je letjela zrakom s jedne, a kovčežić s piljevinom s druge strane dizala. Mamu Medić je momentalno probio znoj, nije mogla vjerovati da joj je predragocjeni kovčežić samo izletio iz ruku i pred očima joj se u trenu prevrtio čitav njen radni staž. Instinktivno je reagirala, odrazivši se poput zerdava, fjučnula zrakom preko dizala te u maniri Shake Hislopa iz najboljih dana u letu uhvatila kovčežić i čvrsto ga stisnula u naručje prije mekog bočnog doskoka na pod od prvoklasnog parketa okruženog za njen ukus predebelim lajsnama. Dok je muškarac temeljito pregledavao svoju torbicu koja se uz glasan tresak zaustavila na drugom kraju dizala, mama Medić je još ležala na podu duboko dišući i nastojeći se smiriti. Druga žena koja se nalazi u dizalu se do tad nije niti pomaknula. Očito je pripadala onoj samouvjerenoj klasi koju ništa ne dira i može nepomično promatrati čak i najgore horor filmove domaće produkcije. Ne spuštajući pogled dalje od ušpičena nosa i ne interesirajući se za ostatak situacije, spretnim pokretom ruke natovarene zlatnim nakitom je iz drvene ručne torbice izvadila trokutasto ogledalo i krenula popravljati ionako predebeli sloj šminke. Ne ispuštajući kovčežić iz ruke, mama Medić se napokon pridigla, još uvijek se pomalo tresući. Nadala se kako nekontrolirano drhtanje njenih ruku neće naškoditi uzorcima piljevine i kako ovaj zastoj neće dugo trajati. Svakako se veselila ugodnom druženju s ljudima koji su se našli u istoj situaciji. Za to vrijeme je muškarac otkrio ogrebotinu koja je nastala na torbici pa je nervozno iz nje izvadio europsko izvješće o ozljedi torbice i počeo popunjavati podatke koji će biti potrebni osiguravateljskoj kući. Mama Medić je odmah primijetila ugovor za leasing za torbicu. Razmišljala je: "Pa mogla bih i ja takvo što kupiti. Na koliko najmanje godina moram uložiti 50 000 kn, uz kamatnu stopu od 6 % da bi se uloženi novac povećao za 50 %, ako se ukamaćivanje provodi 4 puta godišnje?" Zaključila je kako su ovi ljudi nevjerojatno profinjeni i kako je prava čast ovako dijeliti prostor s njima. „Jasno, pa ne može svatko biti na takvim položajima, koji zahtjevaju odgovarajući stav, držanje i principe.”, tumačila je sama sebi, pomalo se diveći kako čovjek kratkim pokretima drvenog naliv-pera počinje ispunjavati izvješće, dok je žena iz dizala baš počinjala drvenom bojicom na rubu usana iscrtavati konture boje dr-

Zadatak 5

veta. Takve su stvari mami Medić bile potpuno strane. Sa šminkanjem je prestala još i prije prelaska na novi posao u pilani, jer su joj obično govorili da izgleda poput klauna koji se maskira u pandu. Također, suprug i ona nisu imali niti policu obaveznog osiguranja za automobil, jer im se to uvijek činilo kao nepotreban trošak za snobove pa su produljenje registracije uvijek rješavali kod kuma koji je radio na stanici za pregled zaprežnih kola i osobnih tenkova. Nisu joj bili sasvim jasni podatci koje je trebalo unijeti u izvješće kakvo je muškarac grozničavo ispunjavao, pokušavajući već po šesti put precizno skicirati oblik oštećenja i u crtovlje unijeti melodiju kakva se čula prilikom nastanka istog. Da nije morala paziti na piljevinu, možda bi mu i priskočila u pomoć.

Sjeverozapadni dio grada, 9 sati i 20 minuta. Sitni vijci, čipovi, komadići zaslona, sve se rasulo po podu, praćeno otpornicima koji su se klizali neodoljivo podsjećajući na male životinje s većim brojem nogu. „Pa ta moderna tehnologija i nije baš jako sofisticirana.“, pomislila je kćerka obitelji Medić promatrajući kako se neizostavna elektronička oprema koju je instruktor nosio raspada na sastavne dijelove pri susretu s podom i zidovima iznenada zaustavljenog dizala. Pametni telefoni, tablet, projektor, sve se zajedno raspalo stvorivši jednu od najskupljih dotad viđenih elektronskih kaša. „Zaštitne torbice od zmijske i krokodilske kože ipak nisu izdržljive, a i ruke se jako znoje tijekom nošenja.“, prokomentirala je jedna od djevojaka u dizalu. Vjerojatno se ne bi dogodila tolika šteta da instruktor nije pao kao pokošen u trenutku kada se dizalo blokiralo. Polako se pridižući, počeo je disati izuzetno teško i ubrzano, ne mogavši se primiriti. „Hiperventilira! Cure, brzo dajte užinu!“, povika munjevito kćerka obitelji Medić. „Misliš da je tako gladan?“, upita je kolegica koje je ponavljala razred u Akademiji Zlatne Krede (u redovnoj nastavi nije imala takvih problema). „Ma ne, treba mi vrećica da mu pomognemo s disanjem!“, odvrati kćerka Medić te pogleda kolegice koje su vadile obroke iz školskih pismo-torbi. „Zar više nitko ne kupuje normalnu užinu u pekari!“, prođe joj kroz glavu kad je shvatila da jedna kolegica ima termosicu s ječmenom kašom, druga špagete carbonara u posudici, treća pečeno pile umotano u foliju, a četvrta energetska pločicu i trulu jabuku. Zatim se sjetila da negdje na dnu torbe ima malu plastičnu vrećicu, jednu od onih koje se zatvaraju snažnim uniformno raspoređenim pritiskom po gornjem rubu, koju je koristila noseći sa sobom četkicu i zubnu pastu kada bi nakon noćnih instrukcija išla zubaru, jedinom koji je radio tako rano, a ujedno je taj zubar i brat instruktora koji im je uvijek nudio ljepljive karamele i mramorne bombone. Ponudila je vrećicu instruktoru, koji se nakon nekoliko udisaja gotovo sasvim primirio. Staklenim pogledom je zjakao pred sebe, očito nesvjestan čitave situacije, da bi zatim neko vrijeme po boji i istrošenosti slagao 48 flomastera

za pisanje po bijeloj ploči, koje je uvijek nosio u džepu sako. Na koncu se odlučio saviti u fetalni položaj, pokriti sakoom, staviti ostatak laptopa pod glavu i malo odmoriti. Djevojke, naviknute kako su instruktori uvijek u pravu i znaju najviše, za razliku od roditelja i nastavnika, nisu u tome niti smjele vidjeti ništa neobično. „OK, zapele smo ovdje i mobiteli nam vjerojatno ne rade pa se ne možemo međusobno dopisivati. Preostaje nam da pokušamo pomoću razasutih otpornika napraviti zadaću iz Tehničkog i brutalnog odgoja za idući mjesec ili da opet prođemo kroz onaj dokaz koji je trebalo danas predati.“, izloži jedna od djevojaka, najdominantnija među njima (pogađate, to je ona s termosicom). Dugi nokti i nedostatak YouTube kanala su im priječili da se posvete slaganju otpornika, iako je jedna čak sa sobom imala i lemilicu. Zato su se složile da pokušaju zajedno dokazati da je $\log_2 3$ iracionalan broj te su se bacile na posao. Sve osim ponavljačice koja je uporno pokušavala svoj status na društvenoj mreži promijeniti u # *Zapela u dizalu*.

Zadatak 6

Sjeverojužni dio grada, 9 sati i 20 minuta. Dizalo je stalo. Dostavljač se nije niti pomaknuo. Mali Medić se nije niti pomaknuo. Dostavljač se i dalje nije micao. Mali Medić se također i dalje nije micao, iako ga je šal počeo strašno svrbjeti. Bio je tako sretan što su mu roditelji za rođendan naručili službenu kopiju šala navijačke postrojbe jedne od njegovih omiljenih računalnih igrica, no postao je sumnjičav kada je vidio da je pošiljka u kojoj su dostavljeni šal i nove papuče za strica Vinka poslana iz dalekoistočne pokrajine koju su u isto vrijeme pogodile kisela kiša i nuklearna katastrofa. Pokušao je pomicanjem glave odmaknuti šal od vrata, no jedino je uspio prenijeti snažan svrbež na bradu i lice. Još si je nekoliko trenutaka pokušavao olakšati patnju mašući glavom poput ukrasnih igračkaka kakve su se nekad prevozile ispod stražnjih stakala automobila, no zatim više nije mogao izdržati pa je s glave zbacio kapu, strgnuo šal te počeo skakutati, okretati se i češati. Pri tom ludovanju mu je iz ruksaka ispalo i nekoliko tvrdokoričenih udžbenika. „Gadno ti izgleda taj osip na vratu, kompa.“, reče mu dostavljač te odloži kutiju na pod i počne ju otvarati. „Mislim da imaš sreće, ova dostava ide starijim ljudima kojima stižu masti i lijekovi nekoliko puta tjedno. Otkad su u zgradu uveli posebnu WiFi ponudu i nagovorili stanare da svi uzmu apsolutne pakete koji uključuju tri mobitela po osobi i dva televizijska programa po katu, ovi starci samo vise na internetu i naručuju lijekove, pogotovo otkad su farmaceutske stranice počele odobravati i kredite on-line. Da vidimo što ima ovdje...“, zaviri dostavljač u kutiju. „Gepardova mast, čudnovata mast kljunaša, liker od jaja ptice dodo, sirup od mahovine... A evo ga, univerzalna mast za opekotine, giht i svrbež. Posluži se.“, ponudi dostavljač malom Mediću valjkastu kutijicu grimizne boje snijega. Sigurno ste ovdje očekivali zadatak s valj-

kom, ali ovaj put ništa od toga. Zaista, mast je djelovala i svrbež je nestao. Mali je Medić s vidnim olakšanjem počeo skupljati udžbenike s poda. „Matematika, ha?“, primijetio je dostavljač kako se na podu nalazio i prepoznatljivi udžbenik s krugovima umjesto uvijek misterioznih kockica u obliku kvadratića. „Što ste radili iz matematike ovaj tjedan?“, interesirao se. „Tenzorske produkte, kompleksifikaciju prostora i Virasorove algebre.“, odgovori mali Medić. „O, lijepo gradivo. Jeste li stigli već i do tenzorske algebre i vanjskih algebri?“, veselo upita dostavljač. „Te teme ćemo obraditi nasamo u grupnom radu, mislim idući tjedan. Vi se razumijete u matematiku? Obično ljudi samo stereotipno kažu kako im to nikad nije išlo te nebulozno ispale par nepovezanih pojmova kakvi se pojavljuju na nižoj razini državne mature.“, zainteresirao se sada i mali Medić, te se njih dvojica raspričaše. Ispostavilo se kako je dostavljač doktor matematike koji je više godina radio na fakultetu. Iako ga je išlo sasvim dobro i bio je među omiljenim predavačima s niskim ocjenama na studentskim anketama, nije mogao dobiti stalnu poziciju zbog manjka publikacija u suradnji s istraživačima iz drugih područja i ljudima koji se uopće ne bave znanosti. Na taj mu se način otvorila prilika za posao u dostavnoj službi koji je obavljao rekordnom brzinom, koristeći se pri tome znanjem optimizacije i jakom numerikom, što mu je ostavljalo dovoljno vremena za pripremu studenata, odraslih i umirovljenika za natjecanja iz matematike. „Ovih dana pripremam ekipu za individualno takmičenje *Limes bez granica*. Razmišljao sam koji bi način rješavanja ovog zadatka bilo najbolje iznijeti na pripremama, što ti misliš?“, upita malog Medića i skicira zadatak na računaru i otpremnici koje je imao sa sobom. Zadatak je glasio: Koliko znamenki ima broj $(111\ 111\ 111)^2$? Koja je srednja znamenka?, te mali Medić i on povedoše raspravu.

Zadatak 1

Strogi centar predgrada industrijske zone, 9 sati i 22 minute. „Ludaku jedan stari, ma 'ko je vidio tako ulazit u zavoje. Žice su popucale, onaj ormar s elektrikom eksplodirao, futon mi se zaprljao od ljepljivih lizalica na podu i slomio sam nokat na malom prstu koji puštam od prošlosezonskog finala kupa! Uuuuh, prikini' će me, majke me!“, urlao je stric Vinko na svog pomagača-vozača koji ga je pokušavao odvući u Tamić. „Daj se saberi Vinko. Sjedni unutra i gibamo u kvart dok je ovdje još ovakav metež. Dat ću ti vode sa šećerom, pa šlag će te strefit.“, tumačio mu je Gnjidaršić. „Fuj, nikad ga nisam volio nit na kavi nit na voću. Skoro si me ubio i sad mi tu tupiš o desertima. Daj mi bolje izmjeri tlak na brzinu.“, zamoli ga stric Vinko. Sa sobom su imali jedino uređaj za mjerenje tlaka u gumama, koji je pokazao da je stric Vinko trenutno na 3.5 bara. „Ako je i ovdje normalno 100 plus godine, to je možda malo više, ali može proći. Ajde Vinko, prestani se previjati pa idemo...“, nastavljao je Gnjidaršić, ali stric Vinko se već odvuкао do ostataka pregorjelog strujnog postrojenja i čitao nago-

rjele upute za hitne slučajeve. „Gledaj ovo, možda ipak možemo pomoći. Tu sve piše.“, doviknu je Gnjidaršiću. Upute su zaista bile vrlo jasne. U slučaju kvara ili nestanka struje, dežurna služba će iz glavnog grada doći na uvid u najkraćem roku od 48 sati, nakon čega će o svemu izvijestiti nadređene te će biti raspisan javni natječaj za izvođače popravki koji treba biti otvoren 30 radnih dana. U slučaju posebne hitnosti, pozivom na broj, koji je sada previše nagorio da bi se mogao čitav pročitati, može se dobiti terenski radnik koji je dužan svim danima osim ponedjeljkom, utorkom, srijedom, vikendom, imendanom i blagdanom doći povući ručicu koja se nalazila sa strane kako bi se pokrenulo dodatno napajanje. „Kad bi bar vidjeli glupi broj koji treba nazvati.“, proklinjao je stric Vinko. „Možda da lijepo putem redom zoveš sve brojeve koji tako izgledaju?“, predloži mu Gnjidaršić. „Ma daj, pa znaš li ti koliko ima brojeva koji bi to mogli biti?! A za svaki poziv mi se naplaćuje i naknada za uspostavu te trošak prenošenja zvuka i disanja, kao i porez na broj riječi izgovorenih tijekom razgovora...“, nabrajao je stric Vinko (točno jedna znamenka se nije mogla pročitati, nap.a.). „Daj da pokupimo kapelanove knjige, vidiš kako su se rasule naokolo. A možemo probati nešto i zaraditi iznajmljujući ih za malu cijenu ljudima koji su zapeli u zastoju na kružnom toku. Dobro će im doći da si malo prikrate vrijeme dok čekaju. Uh, koliko Krleže ovdje ima, a evo ga i neka kuharica — to ću ponuditi onom debelom koji sav kipi iz džipa. Izgleda da se radi o grčkoj kuhinji kad je autor neki Platon, valjda će mu se svidjeti, oni ga vole zamastit i motat hranu u lišće...“, prepoznao je brzo Gnjidaršić priliku za usputnom zaradom i pravio se da ne čuje Vinkovo daljnje gundanje o beskrajnim nametima teleoperatera koji su ga koštali živaca i mirovine.

Sjeverni dio grada, nešto poslije 9 sati i 20 minuta, ali ne puno. Tata Medić je zadovoljno pojeo svoju užinu i dobro okrijepljen odmarao naslonjen na zid dizala. Njegovi su prinudni cimeri, koji su držali mirišljive maramice kraj nosa otkad je počeo uživati, i dalje stajali te sada živo vodili razgovor gdje se u gradu i bližoj okolici mogu dobiti najbolji kanapei iz kateringa i kakve je čačkalice najbolje zabosti u takve komade kruha koje je tata Medić smatrao uvredljivo sićušnima. U svojim uskim odijelima nisu mogli niti sjesti, a nisu se ni naslanjali na zidove, kako bi osigurali da na početku radnog dana ne zarade kakvu nakaradnu mrlju na odjeći. „U tim se krugovima valjda mrlja na odjeći automatski pretvara u neizbrisivu mrlju na karijeri. Baš šteta, a da sjednu mogli smo i malo kartati.“, razmišljao je tata Medić vadeći iz pretinca za pisma nepotpuni špil mađarskih karata i počevši slagati pasijans ne slijedeći nikakva pravila osim svojih. Uvijek je tvrdio kako si nikada ne bi mogao oprostiti da se sam karta i ne pobijedi. Nije više želio provoditi vrijeme u pripremama za razgovor za posao. Od jutros je već nekoliko puta provjerio kretanje cijena dionica na albanskom

tržištu, nove cijene sirove nafte, meda i gumenih bombona. Prelistao je današnje, jučerašnje i sutrašnje novine, provjerio natječaje, brojeve lota i listić od kladionice te je smatrao kako je potpuno spreman za razgovor. Počne li opet prelistavati papire i pokušavati se prisjetiti svih podataka, mogao bi se samo nepotrebno uzrujati i time pokvariti ukupni dojam, a bilo mu je sasvim dovoljno što je zapeo u dizalu sa sumnjičavim društvom. Pasi-jans mu je svakako išao prilično dobro, što ga je držalo opuštenim. Za to vrijeme su druga tri muškarca ušla u ozbiljnu raspravu o najkvalitetnijim elektronskim duhanima za žvakanje i potrebi za snižavanjem stope poreza na kućne ljubimca bez dlake, grive i perja. „Ipak je to neko odabrano društvo kada se tako dobro razumiju u birane teme i mogu o njima razglabati na čisto esejistički način. Tu se vidi stečeno obrazovanje, naslijeđe i dugotrajno mukotrпно nošenje aparatića za zube, kao i korištenje zubnog konca.“, na trenutak im je zavidio tata Medić. Često je smatrao kako i on zaslužuje takvu karijeru, u kojoj bi mogao iskazati svoj puni potencijal i, što je najvažnije, provoditi više vremena van kuće radi poslovnih zadataka, beskrajnih edukacija i bildanja ekipnog duha.

Sjeveroistočni dio grada, točno oko 9 sati i 25 minuta. „Ma ne mogu ja to, vrat me ubija već sad. Valjda postoje neki posebni treninzi, jastuci za spavanje ili podupirači za vrat.“, govorila je sama sebi mama Medić nakon što je par minuta pokušavala imitirati profinjenu pozu poput žene koja se nalazila u istom dizalu. Nos nagnut pod kutom od 170° u odnosu na vrat joj je ipak predstavljao preveliki problem i morala je odustati. Razmišljala je kako je to tek teško izvedivo kada je lice pritisnuto teškom šminkom, iako tu tešku šminku valjda još nitko nije uspio pravilno izvagati. Nadala se zanimljivom razgovoru sa suputnicima na više katove, ali s tom ženom bi kontakt očima mogle uspostaviti jedino ptice ili košarkaški centri. S druge strane dizala izbezumljeni muškarac ispisivao već negdje sedmi ili osmi po redu obrazac osiguravajućeg društva, prilažući pritom i fotografije oštećenja koje je na licu mjesta izbacio njegov digitalni polaroidni mudri telefon načinjen od hrastova drveta. Niti s njim mama Medić nije uspjela uspostaviti pravi kontakt, ako ne računa izjavu o nastanku štete koju mu je kao svjedok kratko izdiktirala u mikrofon. Prema njihovim joj se problemima njen zadatak prenošenja uzoraka piljevine najednom činio tako minoran da ju je preplavio osjećaj srama. Možda je ipak trebala sačekati da uđe u neko prazno dizalo, ili se odvući gore koloturuom predviđenom za obične radnike u slučaju da su stepenice zauzete ili ih se upravo pere. No, hrabrila se kako ne postoje male i velike uloge, već samo mali i veliki glumci te da je svaki zadatak važan kotačić u golemom mehanizmu poduzeća, ponavljajući si dijelove govora koji su sindikalni predstavnici svake godine držali povodom radne proslave svetog Josipa Radnika, zaštitnika pilane u kojoj

je bila zaposlena. Nije željela biti nametljiva pa je stavila zaštitne naočale ispod kojih se nije moglo vidjeti u kojem smjeru gleda, a zatim i službene slušalice koje su štatile od svih vanjskih zvukova te istovremeno puštale i glazbu namijenjenu da zaposlenike razonodi i potakne na rad. Kompilaciju je svaki mjesec ažurirao DJ Bukva iz Ureda za kvalitetu, a nedavno je dodao i istaknute radničke hitove poput reggae verzije govora Alije Sirotanovića, Hard Days Night, sinkronizirano s titlom te remiksa Patuljaka u kojem se stih „Ona radi u rudniku” ponavlja onoliko puta kolika je duljinu dužine \overline{PQ} ako u trapezu $ABCD$, točka M je polovište kraka \overline{AD} , a točka N je polovište kraka \overline{BC} . Dužina \overline{MN} siječe \overline{AC} u točki P , a \overline{BD} u točki Q . Poznato je da je $|AB| = 13$ cm i $|CD| = 7$ cm.

Zadatak 8

Sjeverozapadni dio grada, 9 sati i akademska četvrt Zlatne Krede. „Kako to može biti toliko komplicirano?! Pa to nije normalno!”, frustrirano je vikala jedna od djevojaka u dizalu. „Možda se radi o grešci i stvar nije dobro postavljena? Jel neka od vas već vidjela sličan problem? Kod mene je sve uvijek bilo dosta jednostavnije, ili bi riješili na instrukcijama.”, raspitivala se druga. „Ma kakvi, ovo je zaista nešto čudno.”, zaključila mala Medićka te nastavi: „A što ako čitavo vrijeme sve promatramo iz krivog kuta?” (u tom se trenutku ponavljačica premjestila u drugi ćošak dizala, pri tome oprezno prekoračivši duhom odsutnog instruktora) „Vjerojatno bi bilo dobro promijeniti perspektivu, ma ne može to biti toliko teško, a sigurno ima i više načina da se napravi. Sad je očito da ne možemo ići induktivno kad se otvara previše mogućnosti i slučajeva za ispitati. Što bi se još moglo? Da pretpostavimo kako treba krenuti suprotno od onog što smo pokušavali?”, tražila je mišljenje od prijateljica. „Meni se čini da imaš pravo. Nemamo nikakvih uputa i najbolje je da krenemo od početka. Kad bi bar mogli bolje iskoristiti sve što se može dobiti sa slike. Ili da pogledamo sličan primjer pa krenemo heuristički? Svaka od nas može konstruirati neki primjer jer smo sve to već vidjele u specijalnim slučajevima.”, predloži druga djevojka. „E, previše filozofirate. Pa nije to nuklearna fizika, treba samo uporno i strpljivo kombinirati pa će se već pojaviti rješenje. Možda se ugnijezdilo između nekih strogih ograda pa samo treba prepoznati. Ajmo, krenimo od početka pa slučaj po slučaj. Prvi sigurno nije, drugi odmah nudi puno toga za provjeriti. Ovdje je trivijalno, ovdje ništa, ovdje je nešto neobično, ali nije ni to problem. OK, da vidim dalje. Sad nećemo ovdje, nego na idući... Samo malo...”, prihvatila se posla jedna od djevojaka. „Mislim da će to sad ići. Samo taj dio rastavi, pa izjednači ono što se pojavi u sredini. I onda odabereš dio koji ti odgovara, evo ga! A konačno...”, odahnu kćerka obitelji Medić. „Ne mogu vjerovat koliko je teško snaći se na tom novom pametnom mobitelu, nisam još nikad vidjela da je potrebno toliko istraživati samo kako bi se promijenila profilna slika. Hvala cure, častim vas kas-

nije energetskim napitkom, baka mi je spakirala onaj s ciklom i barutom.", radovala se djevojka čiji su mobitel čitavo vrijeme proučavali. „Ali meni i dalje nije jasno kako ide onaj dokaz. A ni kako smo uspjele promijeniti sliku kad nema signala.", požali se ponavljačica.

Sjeverojužni dio grada, skoro već pola 10. „Čovječe, šta sve ima u tim paketima! Baš dobre stvari, cool.", čudio se mali Medić dok je dostavljač otvarao paket za paketom. „A nego, smijete li vi otvarati pakete? Ne postoji li neka zabrana ili nešto slično?", pitao je dostavljača. „Hehehe, smijemo i te kako, momak moj.", odgovori dostavljač pa nastavi: „Nedavno smo se uspjeli izboriti za aneks ugovora o radu, prema kojem svaki dostavljač u izvanrednoj situaciji kako bi preživio ili si olakšao muke smije iskoristiti sadržaj paketa koje ima kod sebe. Nije bilo lako, ali za to pravo, kao i za pravo na minuli rad, smo se izborili dobro tempiranim oštrim štrajkom u vrijeme rasprodaje francuskih sireva putem interneta, koji su tako u roku od dva dana uspješno usmrđjeli sva skladišta, koja zbog toga neće moći biti korištena idućih 20 godina, koliko traje poluraspad neplemenite plijesni. A kao izvanredne situacije se broje i zatočeništvo u objektu nepoznatog porijekla, što odgovara situaciji u kojoj se nalazimo. Iz tog razloga uvijek u zgradu ponesem sve pakete koje tog dana treba dostaviti, čime povećavam vjerojatnost da ću u njima naći nešto iskoristivo. Vidiš, na primjer, netko je iz Kine naručio imitaciju Lego kocaka s likovima iz Domovinskog rata, posebna serija *Gdje si bio '91?*, iz Unutarnje Mongolije. Možeš malo slagati, ako hoćeš. Upute su obično internetom prevedene s kineskog, relativno lake za pratiti. Gladni nećemo biti, onaj bilder s petog kata je opet naručio steroide iz Saudijske Arabije.", pregledavao je dostavljač sadržaj kutija. „Oho, ovo je prava stvar! U paketu su kazete s novim piratskim igrama za tablet i primjerci časopisa *Mathematical Communications*. Zabava zagarantirana.", razveseli se dostavljač. „Ne znam baš, nisam neki ljubitelj tih igara s gusarima, obično dobijem morsku bolest od borbi brodova. Možda da ipak pogledam malo časopise.", odvrati mali Medić. „Ima li možda i neko osvježavajuće piće u tim paketima?", interesirao se. „Čekaj da sve pregledam. Mogli bi iskombinirati sirup od nonija za umirovljenički dom, ioniziranu vodu za bildera i mjehuriće koji se ubacuju u čaj, mislim da su to naručili imigranti iz Japana koji ilegalno rade u gradu. Sve ćemo skupa dobro izmiješati u metalnim dječjim bočicama koje su naručile obližnje jaslice *Slinava paprat*. I evo ga, fini napitak je gotov!", dosjetio se dostavljač.

Strogi centar predgrađa industrijske zone, blizina kružnog toka u obliku elipse, vrijeme taman za drugu jutarnju kavu. Gnjjdaršić se vraćao prema stricu Vinku lagano šepajući na jednu nogu, pomalo izderane odjeće i prašnjava lica. „Što je bilo?", pitao ga je stric Vinko. „Ma pusti, ništa od biznisa, neće ti danas više nitko čitat knjige. Jedni u autima gledaju u televizore, a

drugi u navigacije, i onda se svi čude kad moraju često mijenjat akumulator. Probao sam im utrpati knjige po mizernoj cijeni, ali onda su me još počeli tjerati i gađati knjigama da im kao ne smetam. Neka debela filozofija me pogodila direkt u glavu, a kad sam pao mi je u trbuh doletjela neka teška trilogija. Pa jel ti pisci danas zarađuju po broju stranica da moraju pisati tolike knjige?! Kad sam ja išao u školu, do 50 strana i paf, gotovo! Najduža knjiga koju smo mi čitali je valjda bila Vlak u snijegu, ali ona skraćena verzija u kojoj se osim lokomotive u kompoziciji pojavljuje samo jedan vagon.", žalio se Gnjidaršić. „Dosta mi je i knjiga i poslovnih ideja. Krećemo čim se malo raščisti na cesti. Sad ću morati još i naći na čiji internet ću se spojiti u lokalnu. Srećom, novi konobari barem znaju mobitele gostiju koristiti kao hot-sport ili kako se već kaže. Jesi ti dobro?“, pitao je strica Vinka koji se konstantno meškoltio sjedeći pored pregorjelog strujnog postrojenja. „Nikako da skužim koja to znamenka nedostaje na ovom telefonskom broju, mogla bi biti 1, 2, 4, 5, 6, 7 ili 8. A nešto me i stopala svrbe otkad doma nosim one nove papuče koje mi je brat naručio. Jako me podsjeća na pad u koprive.“ (vidjeti epizodu *Dnevnik malog Medića*), gundao je stric Vinko. „Znamenka te podsjeća na pad u koprive?!“, začudio se Gnjidaršić. „Svrbež, ne znamenka. Morat ću skinut cipele.“, odvrati mu stric Vinko. „Pa skini. A kako znaš da znamenka nije 0, 3 ili 9?“, sad se interesirao u gostitelj. „Kod nas telefonski brojevi na tom mjestu ne mogu imati 0, a ako bi na tom mjestu bilo 3 ili 9 tada bi to bio broj mog liječnika ili susjeda koji radi na crno kao električar.“, odgovori mu stric Vinko i počne skidati cipele. „Ove radne cipele su baš glomazne, okačit ću ih na ovu izbočenu polugu sa strane.“, reče stric Vinko te prvu cipelu namjesti na vrh ručice. Pod težinom cipele se ručica polako spusti i upali dodatni izvor napajanja. „Šta si napravio, nesretniče!“, poludi Gnjidaršić. „Pa ne smiješ dirati stvari za koje nisi certificiran i ovlašten. Ajde, utovarimo brzo natrag tu kramariju i bježimo, vidiš da semafori odjednom opet rade!“ te su pojurili ubaciti sve u vozilo, pokupiti cipelu i rasute knjige, nakon čega su napokon krenuli prema kući tate Medića.

Sjeverni dio grada, 9 sati i 30 minuta. Dizalo je napokon krenulo i tata Medić je požurio pospremiti sve u aktovku i urediti pomalo pogužvano odijelo. Čim se dizalo zaustavilo, preostala trojica muškaraca su izjurila van bez pozdrava, nekontrolirano mašući mobitelima po zraku kako bi čim prije uhvatili signal. Odmjerenim koracima se tata Medić došetao do prostorije predviđene za razgovor za posao. Vječno nasmijana i neviđeno ljubazna zamjenica tajnice glavne tajnice mu je kratko objasnila kako je natječaj tog jutra poništen jer je supruga podsjetila glavnog i odgovornog direktora da ima tri nećaka, a greškom je raspisan natječaj za samo dva radna mjesta.

Sjeveroistočni dio grada, 9 sati i 30 minuta. Kada se drveno dizala do-
vuklo od ciljanog kata, muškarac je izletio iz njega s hrpom papira u ru-
kama, gledajući gdje na tom katu može naći tajnog agenta osiguravajućeg
društva. Profinjena žena se laganim koracima, kao da klizi, išetala iz di-
zala ne spuštajući glavu. Zaista, izgledalo je kao da joj je nos prošao tik
ispod gornjeg dijela vrata. Mama Medić je svečano izašla, noseći ispred
sebe kovčežić na ispruženim dlanovima, onako kako se obično na svilenom
jastučiću nosi vjenčano prstenje. Čak joj se činilo i da negdje u daljini čuje
svečanu melodiju. No, dočekala ju je obavijest predsjednika Povjerenstva
za procjenu kako danas neće biti ništa od isprobavanja nove piljevine, jer
je službeni hrčak doživio veliki stres kada se uslijed nestanka struje njegov
kotač prestao okretati. Trebat će donijeti nove uzorke kad se on oporavi, jer
se uzorci mogu isprobavati jedino kada su potpuno svježi.

Sjeverozapadni dio grada, 9 sati i 30 minuta. Nakon što je služba za pa-
tronažne instrukcije iznijela i zbrinula nesretnog instruktora, djevojke su
izašle iz dizala te krenule prema predavaonici. Nisu bile sigurne kako će
opravdati svoje kašnjenje, koje je često predstavljalo ozbiljan problem i za
sobom povlačilo složeno dekurzivno ukamaćivanje cijene daljnjeg poha-
đanja instrukcija. Na ulazu u predavaonicu ih je dočekao glavni pomoćni
instruktor, desna ruka Zlatne krede, koji im je pojasnio kako se njihove in-
strukcije nisu mogle održati zbog nemogućnosti prikazivanja prezentacija i
reklama, pa će za taj dan dobiti poseban popust od 15%, a zadaću mogu
predati i idući put, u elektronskom obliku ili faksom, u tri primjerka s bi-
ljevom.

Sjeverojužni dio grada, 9 sati i 30 minuta. Nakon što je dizalo opet po-
čelo raditi, dostavljač je odlučio sići u prizemlje te otići doma, pošto je bilo
zabranjeno isporučivati otvorene pakete. Mali Medić je odlučio popeti se
do prijatelja stepenicama, no ispostavilo se kako je blindiran ulazak na taj
kat sa stubišta. Zato se spustio dolje i neko vrijeme čekao da uspije ući u di-
zalo, jer su prednost imali svi oni stanari koji su na dizalo čekali još od prije
nestanka struje. Nakon toga je vrijeme do odlaska u školu proveo gledajući
televiziju kod prijatelja. Od umreženog igranja nije bilo ništa, jer je modem
njegova prijatelja imao roditeljsku zaštitu koja se nanovo palila svaki put
nakon nestanka struje.

Dom obitelji Medić, uvečer istog dana. Čitava obitelj je ispuhano sjedila
u polumraku, gledajući nezainteresirano u ugašeni televizor ili kroz pro-
zor, svi nagurani oko futona. Neki se sjedili na njemu, a neki na podu,
udobno naslonjeni na strane od mekog pliša, potpuno neraspoloženi za
bilo kakav razgovor. Svi osim strica Vinka, koji je navratio u neizostavni
večernji posjet, zavalio se u slobodnu šarenu fotelju i živahno prepričavao
dogodovštine od tog jutra.

Napomena

Zadatci 1 i 7 prigodni su za učenike osnovne škole, a ostali zadatci za učenike srednje škole.